

Helsingin kaupunki
Tarkastusvirasto
Arto Ahlqvist
PL 400
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

3.4.2023

ERITYISTOIMEKSIANTOILMOITUS NRO 19/2023

Tarkastuslautakunnalle tiedoksi seuraava KPMG Oy Ab:n erityistoimeksianto:

Komennustoimeksianto Helen Oy:lle.

KPMG:n komennustyöntekijä suorittaa määräaikaisen komennuksen aikana luonteeltaan rutiininomaisia kirjanpito tehtäviä kauden sulkuaan, lainojen käsittelyyn ja konsernin sisäisten erien täsmäytykseen liittyen. Työ on jatkoa KPMG:n erityistoimeksiantoilmoitukselle 3/2023.

KPMG ei tee tai osallistu millään tavalla kaupungille kuuluvaan päätöksentekoon.

Toimeksiannon tilaaja/yhteyshenkilö on Karola Kahrila.

Erityistoimeksiannon toteutus

Toimeksiannosta KPMG:llä vastaa Erik Renfors.

Arvioitu työmäärä on n. 30–36 henkilötyöpäivää, jolloin palkkio on n. 30 000–36 000 euroa (+ alv 24 %).

Toimeksianto perustuu 10.3.2023 tehtyyn tilaukseen.

Tilintarkastajan riippumattomuus

Tilintarkastajalla on oltava edellytykset riippumattoman tilintarkastuksen toimittamiseen (KuntaL 122 §). Esimerkiksi tarkastuskohteelta saadut konsulttitoimeksiannot voivat vaarantaa tilintarkastuksen riippumattomuuden. Julkishallinnon hyvässä tilintarkastustavassa on ohjeistusta riippumattomuudesta. Tilintarkastajan riippumattomuutta ja sitä turvaavia menettelytapoja on käsitelty kuntalakia yksityiskohtaisemmin tilintarkastuslain 4 luvun 6§:ssä sekä ISA standardeissa seuraavasti (kursiivilla esitetty teksti):

"Tilintarkastajan on oltava riippumaton 1 §:n 1 momentissa tarkoitettua toimeksiantoa suorittaessaan ja järjestettävä toimintansa riippumattomuuden turvaavalla tavalla. Jos edellytykset riippumattomaan toimintaan puuttuvat, tilintarkastajan on kieltäydyttävä vastaanottamasta toimeksiantoa tai luovuttava siitä.

Tilintarkastajan ei kuitenkaan ole tarpeen kieltäytyä tai luopua toimeksiannosta, jos:

- 1) riippumattomuutta uhkaavia tekijöitä on kokonaisuutena arvioiden pidettävä merkityksettöminä; tai*
- 2) tilintarkastaja on ryhtynyt riippumattomuuttaan turvaaviin toimenpiteisiin.*

Riippumattomuutta turvaaviin toimenpiteisiin on ryhdyttävä ainakin jos:

- 1) tilintarkastajalla on taloudellisia tai muita etuuksia yhteisössä tai säätiössä tai tilintarkastajalla on muu kuin tavanomainen liikesuhde yhteisöön tai säätiöön;*
- 2) tarkastettavana on tilintarkastajan oma toiminta;*
- 3) tilintarkastaja toimii oikeudenkäynnissä tai muussa asiassa yhteisön tai säätiön puolesta tai sitä vastaan;*
- 4) tilintarkastajalla on läheinen suhde henkilöön, joka kuuluu yhteisön tai säätiön johtoon tai joka on osallistunut toimeksiannon kohteena olevaan asiaan yhteisön tai säätiön palveluksessa; tai*
- 5) tilintarkastajaa painostetaan."*

ISA-standardit, Eettiset ohjeet tilintarkastajille, kohta 600:

Asiakas saattaa pyytää tilintarkastusyhteisöltä teknistä hallinnon, taloushallinnon, verotuksen ja kirjanpidon neuvontaa sekä juridista neuvontaa.

Riippumattomuuden uhan olemassaolo ja merkittävyys riippuvat sellaisista tekijöistä kuin

- palvelun luonne;*
- se, tuottaako palvelun tilintarkastustiimin jäsen; ja seikan olennaisuus suhteessa asiakkaan tilinpäätökseen.*

Syntyvän uhan merkittävyys tulee arvioida, ja tarvittaessa tulee käyttää varotoimia uhan poistamiseksi tai sen vähentämiseksi hyväksyttävälle tasolle. Esimerkkejä tällaisista varotoimista ovat

- tilintarkastustiimiin kuulumattomien asiantuntijoiden käyttäminen palvelun suorittamiseen; tai*
- se, että asiantuntija, joka ei ole ollut mukana palvelujen tuottamisessa, antaa tilintarkastustiimille palveluja koskevia neuvoja ja käy läpi asian käsittelyn tilinpäätöksessä.*

601.4 Tilintarkastusyhteisön on sallittu tuottaa (ei PIE asiakkaille) luonteeltaan mekaanisia laskenta- ja kirjanpito palveluja tilintarkastusasiakkaalle, jos varotoimista on huolehdittu.

601.4 A1 Luonteeltaan rutiininomaiset tai mekaaniset laskenta- ja kirjanpito palvelut vaativat vain vähän tai ei lainkaan ammatillista harkintaa. Joitakin esimerkkejä näistä palveluista ovat:

- palkkalaskelmien tai -raporttien laatiminen asiakkaalta saatavien tietojen perusteella asiakkaan hyväksyttäväksi ja maksettavaksi.*
- sellaisten toistuvien liiketapahtumien kirjaaminen, joiden rahamäärät ovat helposti todettavissa lähdedokumenteista tai tapahtumien alkuun saattamiseen liittyvistä tiedoista, esimerkiksi sähkö- tai vesilasku, jonka asianmukainen tiliöinti on asiakkaan määräämä tai hyväksymä.*
- käyttöomaisuushyödykkeiden poistojen laskenta, kun asiakas määrää tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja tekee arviot taloudellisesta vaikutusajasta ja jäännösarvoista.*
- asiakkaan tiliöimien tapahtumien vieminen pääkirjanpitoon.*
- asiakkaan hyväksymien vientien kirjaaminen alustavaan tilikohtaiseen tuloslaskelmaan ja taseeseen.*
- tilinpäätöksen laatiminen asiakkaan hyväksymän alustavan tilikohtaisen tuloslaskelman ja taseen tietojen pohjalta sekä liitetietojen laatiminen asiakkaan hyväksymän aineiston perusteella.*

Käsitykseni mukaan KPMG Oy Ab:n tarjoama neuvontapalvelu ei vaaranna tilintarkastuksen riippumattomuutta. Työn tekee tilintarkastustiimistä täysin erillinen tiimi.

Helsingissä 3.4.2023

KPMG Oy Ab

Jorma Nurkkala
JHT, KHT